

A. Fogazzaro:

72

Palača ob jezeru

»Prav Poslušaj me, Ivanka, Rad bi, da bi mi razkazala hišo. Nato pa mi boš prinesla stol v ložo. Kaditi moram, če ne, se razletim.«

Medtem ko sta Ivanka in redovnik hodila po hiši, je Silla slonel ob ograji v loži in gledal zeleno jezero, ki je spalo v soncu. Je res že minulo toliko mesecev? Gore in globok mir, ki je vladal tod, so ga zopet zajeli, kakor da bi bil njihov. Zdelo se mu je, da ni nikdar odšel, ter da je sanjal Milan, dolgo zimo in vse težave, ki jih je ta čas preživel. A kmalu se je spomnil zopet na sedanost, na ubogega bolnika in na njo, ki je, kljub temu, da je ostala v senci, napolnjevala vso hišo s svojo prisotnostjo. Čemu se je skrivala? Zdelo se mu je, da sliši njen korak, šum njene obleke, da mu prihaja nasproti v vsej svoji ponosni lepoti. Okrenil se je, da bi jo videl, a loža je bilaprazna.

Zdaj prihaja! Ne, Bil je prijatelj grofov Salvadora, odvetnik Mirovič Stopal je narahlo, spoštljivo pozdravil Silla in odšel proti bolnikovi sobi. Kmalu se je zopet vrnil in vprašal Silla, če je videl patra. Ko mu je ta povedal, da si z Ivanka ogleduje hišo, je obstal in se začel razgovarjati. Skušal je odkriti, kako je Silla zvedel za grofovo bolezen. Silla mu je odgovoril, da že daleč naokrog vsi govorijo o tem in da se celo širijo vesti, da je grof že umrl. Ni hotel povedati, kje je on sam izvedel o tem, niti odkod je

to jutro odpotoval, čeprav ni niti malo dvomil, da bodo to lahko zvedeli po vozniku. Ker je odvetniku bilo neljubo to prikrito poizvedovanje, je kmalu obrnil razgovor drugam. Zaupal je Silli, da so mu ti kraji do skrajnosti neljubi. Tudi on, kakor njegova stara prijateljica, ni mogel več prestajati. Komaj je čakal trenutka, da bi mogel iti odlo.

Končno se je pater vrnil in Silla je odšel na vrt.

Veza je stal ob vodometu in metal drobtine ribicam. Silla se mu je izognil in krenil preko dvorišča proti izhodu. Šel je mimo vrtic, ki so vodila v pristan. Videl je oba čolna. Nato je pogledal proti skrivnim stopnicam, ki so vodile v desno krilo hiše. Žive duše ni bilo nikjer, povsod je vladala gluha tišina. Odšel je skozi vrata proti N. v. Ze po par korakih je obstal in se ozrl.

Tam zgoraj je dobro znano okno bilo zaprto. Zahajajoče sonce se je upiralo v vetrnice, v sivo zidovje in v magnolijo spodaj v visečem vrtičku. Nobenega znaka življenja ni bilo nikjer. Silla se je dolgo sprehajal po samotnih stezah. Ko se je vračal, je okno bilo še vedno zaprto, čeprav je sonce že skoraj zašlo. Silla je vstopil v hišo, trdno prepričan, da se Marina ne bo prikazala do večera, da pa jo bo gotovo videl ponoči.

II.

Večerja je bila zelo žalostna. Oče Tosi je že pred koncem večerje vstal od mize in odšel k bolniku. Grofica in Nepo sta bila zelo redkohe-

sedna. Veza pa je hotel na vsak način kramljati, ker se je bal, da bi mu ta žalostna tišina povzročila slabo prebavo. Spravil se je torej nad odvetnika in mu govoril o Benetkah, o prijateljih, ki jih je imel tam, o gondolah in še o raznih drugih stvareh.

Odvetnik je bil nejevoljen in je le kratko odgovorjal, njegov tovariš pa ni odnehal. Tudi Silla je molčal. Grofica ga je pozorno pogledala že takoj v začetku in tudi še pozneje, vsakokrat, ko mu je služabnik ponudil novih jedi. Jasno je bilo, da trpi, ker mora molčati. Od časa do časa je pogledala sina, kakor da bi hotela reči: »Ne vzdržim več!«; ta pa jo je prodrljivo pogledal s svojimi kratkovidnimi očmi in ji zaprl usta.

Po večerji je prišla Ivanka in sporočila, da oče Tosi odhaja, da pa želi pred odhodom govo-

riti z bolnikovimi sorodniki, kakor se je domenil z odvetnikom.

»Obvestite markizo,« je dejala grofica Foska. »Sem jo že obvestila, a je sporočila, da ne more priti.«

»Povejte ji, da bomo mi prišli k njej.«

»Je že izjavila, da ne sprejme nikogar.«

Silla je vstal od mize, se rahlo priklonil in odšel.

»Razumel je,« je dejal Nepo. »Ivanka, ali nam lahko poveste, kako je ta človek prišel sem in kdo mu je dejal, naj ostane tu?«

»Kako je prišel, ne vem. Da bi pa ostal tu, sem ga prosila tudi jaz, ker vem, da je bilo gospodu grofu zelo žal, ko je odšel in domnevam, da mu bo dobro delo, če ga bo videl. Gospod grof mi je celo naročil, naj bo njegova soba vedno pripravljena, če bi se slučajno vrnil.«

Športniki, ali že veste...

... da so izdali Francozi najnovejšo lestvico letošnjih igralcev tenisa in da priznavajo na tej listi prvo mesto Destremauju? Na drugem mestu je Bussus, na tretjem pa Petra. Glede žensk se niso mogli odločiti za prvo mesto in so ga priznali kar dvema: Lasarguejevi in Weiversovi.

... da imajo na Švedskem navado, da podelijo vsako leto zlato kolajno tekmovalcu, ki je bil najzaslužnejši za čast narodnega športa? Letos so jo podelili Gundarju Haeggu, slovitemu tekaču, ki je postavil tekom poletja dolgo vrsto svetovnih rekordov.

... da je postavil Verganc, učitelj jadrnanja, nove svetovni rekord v vztrajnem poletu? Ostal je v zraku 45 ur 28 minut in 5 sekund ter s tem izboljšal dosedanje znamko za dobrih sedem ur. Verganc je jadrnalni učitelj na nekem letališču v bližini Dunaja.

Ne pogrevajte jedi, če vam manjka vitaminov

Nemški strokovnjaki so na podlagi ponovnih skušenj ugotovili, da imajo pogrete jedi dosti manj vitaminov, kakor pa sveže kuhane. Tako so na primer natančno dognali, da pogreto kuhano sočivje v pol ure izgubi do 27 odstotkov vitamina C ter 15 odstotkov vitamina B. Če pa sočivje še bolj pogrevamo, je izguba vitaminov še večja.

Če takšne jedi pustimo osem ur pri temperaturi, kakršna navadno vladaja v kuhinji, se vitamina C izgubi celih 70 odstotkov, vitamina B pa 10, če pa kuhano sočivje damo še gorko v posodo, ki drži toploto, se v osmih urah izgubi samo 1 odstotek vitamina C, in 26 odstotkov vitamina B. V ledenici gre v istem času vitamina C v izgubo 58, vitamina B pa 4 odstotke. Če pa takšne jedi držimo nekaj časa v ledenici, potem pa jih hitro segrevamo, sta odgovarjajoči izgubi 30, oziroma 15 odstotkov.

Tudi če kuhano sočivje še tako dobro zapremo v posodo, ne moremo preprečiti, da se ne bi izgubilo mnogo omenjenih dveh važnih vitaminov.

Prodotti chimici sintetici - Preparati biologici - Specialità medicinale - Prodotti d'uso radiologico - Soluzioni sterili per iniezioni - Prodotti chimici puri per laboratori scientifici, per cliniche e per uso analitico - Prodotti chimici d'uso industriale

Sintetici chimici prodotti - Biologici preparati - Zdravine specialitate - Prodotti za radiologijo - Sterilizirane spojine za injekcije - Kemično čisti proizvodi za znanstvene laboratorije, klinike in analize - Kemični proizvodi za uporabo v industriji

CARLO ERBA S.A. MILANO

Naročajte SLOVENC
najcenejši slovenski dnevnik

ELAR - Radio Ljubljana

PARLIAMO L'ITALIANO
Schema della XI. lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben, mercoledì, il 30 dicembre 1942-XXI, ore 19.

LEZIONE UNDICESIMA

Metafore animalesche

Se siamo tardi d'ingegno ci chiamano buoi; se sudici e corrotti, porci; se villani e selvatici, orsi; se ignoranti, asini. Chi ripete i discorsi altrui è un papagalio; chi riproduce le altrui azioni è una scimmia; chi esercita un poco di usura a sollievo dei disperati, è una sanguisuga. Patite le distrazioni? Vi dan dell'alcece. Siete uomo? di tutti i colori vi dicono camaleonte. Siete astuto? oh che volpe! Siete vorace? oh che lupo! Oh che talpa, se non vedete le cose più chiare! Oh che mulo, se siete pertinace! Oh che gufo, se abortite la luce della verità! La donna iracunda e vendicativa è una vipera, la volubile è farfalla, elvetta la lusinghiera...

Ma qui, osserverà taluno, non si tratta che di qualità viziose. Oh!... la forza con generosità (e anche senza) ha l'eterno suo modello nel leone. La fedeltà e l'amistizia hanno per tipo inevitabile il cane. Gli amanti teneri si dicono colombe; l'ingegni sublimi aquile; i buoni poeti eigni. Chi ha acuto l'occhio della mente, vien paragonato alla lincea; l'uomo mansueto si onora col titolo di agnello; chi fa risparmio per i futuri bisogni, si chiama provvido come la formica; perfino l'eclettico è un'aape che succhia il miele da ogni fiore. Insomma stimo bravo chi mi sa trovare un individuo solo che in bene o in male, non rassomigli a tre o quattro bestie alune.

(Giovanni Rajberti.)

Esercizio

Traducete: Ta pisalni stroj (macchina da scrivere) je (costare) predrag. — Preved besed rabijo (usare). — Kako dolgočasno (noiso) je ta revija! — To jabolko je še premalo zrelo (maturo). — Z nikomer ne izpregovorijo. — V tem mestu je preve odvetnikov (avvocato). — Kaj ti je? Ali si bolan? — Nisem; zakaj? — Zelo rdeča lica (guance) imaa in celo (la fronte) zelo vroče. — To vino mi (mi) ne ugaja (piacere); presladko je.

Po mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, nas je za vedno zapustil v 77. letu starosti, naš ljubljani oče, stari oče, brat, stric, gospod

JOŽEF HERFORT

posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 30. decembra 1942, ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 161 (Moste), Ljubljana, 28. decembra 1942.

Globoko žalujejo: MARIJA por. Zupan, JOZEFA por. Klein, FRANCISKA por. Hafner, hčere; FRANCELJ, IVAN, sinova in ostalo sorodstvo

Na Sveti dan zvečer je odšla k svojemu Bogu naša preljuba sestra in teta, gospodična

Mara Pirc

strokovna učiteljica

Pokopali smo jo v nedeljo, 27. decembra 1942, k Sv. Križu. Svete maše zadušnice se bodo brale po raznih cerkvah.

Bog bodi plačnik vsem, ki ste naši ljubi Mari stali ob strani v njenem trpljenju, jo spremlili na njeni zadnji poti in molili za njen dušni mir.

Ljubljana, 29. dec. 1942.

m. Katarina Pirc — družina Komar

Z neizmerno bolešjo naznanjamo prijateljem in znancem tužno vest, da nas je po dolgi mučni bolezni za vedno zapustila nepozabna soproga in zlata mamica, hčerka in sestra, gospa

Jožica Novak roj. Šapla

profesorjeva soproga

K večnemu počitku jo sprenimo v sredo, dne 30. decembra 1942, ob 3 popoldne iz kapele sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu. Sveta maša zadušnica bo darovana dne 4. januarja 1943, ob pol 8 zjutraj v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, 28. decembra 1942.

Prof. dr. Fran Novak, soprog

dr. med. Lelja, hči — dr. iur. Bogdan, sin — Antonija Šapla, mati
dr. Anton Šapla in ing. Rihard Šapla, brata in ostalo sorodstvo

Edgar Wallace:

36

Skrivnost skrivljene sveče

Roman

Meredithovi načrti so se medtem dobro razvijali. Točno si je začrtal svoj postopek in da bi ga izvedel, se je pogovoril z načelnikom in pravosodnim ministrom.

»Dā, o hčeri nimam skoraj nikakih vesti,« mu je žalostno rekel minister, sin resnično sem v zadregi. Ne morem vam točno povedati, gospod Meredith, kako da je mogla to napraviti, gotovo je, da je to napravila.«

»Ali bi mi lahko pokazali njena pisma ali njene brzojavke?« je vprašal T. Ks.

»Mislim, da ni mogoče,« je odgovoril minister slovesno. »Prosim, da me, da bi obdržal največji tajnosti vsa njena obvestila. Soprogi sem pisal, naj se vrne domov. Mislim, da ne restana napetost, ki jo prenaša, prekaša sleherno človeško odpornost.«

»Seveda,« je rekel T. Ks. potrpežljivo, »tudi naslova, na katerega ste odgovorili, vam ni mogoče povedati.«

»Odgovoril nisem na nikak naslov,« mu je tyrnil, a se takoj popravil. »to se pravi, brzojvko, obvestilo sem dobil davi, a ni bilo nikakega naslova, na katerega naj bi odgovoril.«

»Razumem,« je rekel T. Ks.

Popoldne je naročil svojemu tajniku: »Zelim prepis vseh oglasov obupa v jutrišnjih dnevnikih in v zadnji izdaji današnjih dnevnikov. Jutri zjutraj, ko pridem, naj bodo pripravljani na moji mizi.«

Drugi dan ob devetih, ko je prišel v urad, so ga že čakali in vse je skrbno pregledal. Brž je našel obvestilo, ki ga je iskal.

»B. M. V zelo neprijeten položaj si me spravila po neumnosti. Prejel zavitek, naslovljen na mater, in ga spravil v mamini sobi. Ne razumem, zakaj hočeš, da bi ob koncu tedna odšel in dal služinčadi prosto, a sem le to storil. Rad bi podrobneji pojasnil. Stvar se le že predolgo vleče. Oče.«

»To je,« je vzklilnil T. Ks. veselo, »ko je bral oglaš, »tu, tu moram začeti s svojim delom!«

XVI.

Februar navadno ni mesec meglā, pač pa burje, ledu in snega, vendar je bil večer 17. februarja 19... miren in meglen. Ni bila tista značilna gosta londonska megla, ki se je tuji tako bojijo, temveč plast meglice, ki se dviga z ulice in obda ter zakrije, najbližji predmet, pa se spet razvleče v prozorno tkivo blede sivine.

Sir William Bartholomew je imel svoj dom na Portman Placeu, kjer je plalo življenje in so se dvigale veličastne palače, na zunaj puste in neprijazne, a v notranjosti zelo udobne.

Malo pred enajsto se je 17. februarja zvečer ustavil neki taksi na križišču Sussex Streeta in Portman Placea in iz njega je stopila nekaka gospodična. Prav tedaj je bila megla nenavadno gosta. Gospodična je trenutek prej pomisljala, ali bi kazalo zapustiti zavetje v vozu.

Vozaču je še nekaj naročila, naker je z odločnimi koraki odšla ter krenila po stopnicah v hišo št. 173. Urno je vtaknila ključ v ključavnico, odprla vrata in jih za seboj za-

prla, naker je prižgala v veži luč. Hiša je votlo in prazno odmevala, kar ji je bilo pogodu. Ugasila je luč ter se v temi usmerila po stopnicah v prvo nadstropje, kjer se je za trenutek ustavila ter prižgala drugo luč, o kateri je vedela, da se z ulice ne vidi, ter šla dalje po stopnicah.

Miss Belinda Mary Bartholomew je bila vesela nad uspehom svojega načrta, samo bala se je, da bi bila njena soba zaklenjena. Toda oče je bil raztresen in na to ni pazil, hišnik Jack pa je bil ljubezniv starček, ki ni nikdar nič zaprl in je zato prihajal k pregledu računov vedno z dolgim obrazom in še daljšo zgodbo, kako si je kak začasni strežnik to in ono privojoil.

V njeno veliko veselje je kljuka zadostovala, da so se odprla vrata. Nekdo je bil tako priazen, da je spustil medoknice in zastore. Oddahnila se je in prižgala luč. Materina pisalna miza je bila obložena z neodprtimi pismi.

Odrinila je vsa in iskala zavitek. Ni ga bilo, kar jo je vznemirilo. Mogoče so ga pa spravili v kak predal. Odprla je vse po vrsti, a zaman.

Kakor kip je obstala pred mizo in si premišljaljoče grizla prste.

»Hvala Bogu!« je vzklila in poskočila, ko je zagledala zavitek na kaminu, ter planila po sobi, da bi ga vzela.

Nestrpno je odtrgala omot in prišla do znane usnjene škatle. Ko jo je odprla in zagledala tabakiero na bombažasti blazinici, se je globoko oddahnila.

»Hvala Bogu!« je glasno ponovila.

»In menite je dostavil neki glas.«

Odskočila je, se obrnila in prestrašeno pogledala.

»Gospod Meredith?« je zajecljala.

T. Ks. je bil za zastorom pri oknu, od koder je tako dramatično nastopil.

»Pravim, da se morate zahvaliti tudi meni, miss Bartholomew,« je brž odvrnil.

